

Kjøge Avis/Østsjælland's Avis

Af arkivleder Birte Broch

I 1904 blev en dansk journalist idømt fængselsstraf, fordi han havde kaldt den russiske zar for en lille hvid kanin samt fornærmet et medlem af kongehuset og daværende krigsminister Madsen. Han skyndte sig at forsvinde til Mexico og senere til USA, hvor han levede resten af sit liv som redaktør af forskellige blade.

Journalisten hed Emil Opffer og var født i Køge som søn af Søren Christian Opffer, der i mange år var redaktør af Kjøge Avis. Det er denne avis, der er nært forbundet med familien Opffer, som vi skal beskæftige os med i det følgende.

Det var den første egentlige avis, der blev udgivet i Køge. I 1830 udkom ganske vist et blad ved navn Fama, Avis for Kiøge og det østlige Sjælland, men det eksisterede kun få måneder og satsede ikke på decideret nyhedsstof. Køge Byhistoriske Arkiv har fem numre af dette gamle blad.

Kjøge Avis begyndte at udkomme i 1851 under navnet Kjøge og Omegns Nyheds- og Avertissementstidende. Siden har avisen haft flere navne for at ende med at hedde Østsjælland's Avis. Udgiveren var i 1851 bogtrykker Sally Oettinger, der bortset fra de første tre måneder også selv stod for redaktionen af bladet. I begyndelsen udkom det hver onsdag og lørdag, men havde i 1868 vokset sig så stort, at det blev et egentligt dagblad.

Det blev fremstillet på adressen Torvet 7 i skomager Søren Hansens gård. I 1853 flyttede Oettinger bladets adresse samt trykkeri til Nørregade 24, der ejedes af forpagteren på Ny Lellingegård, F.L. Møller.

Fra nytår 1857 fik bladet ny ejer og redaktør, idet det blev solgt til den 40-årige typograf Søren Christian Opffer. Han var en meget munter og farverig person, der allerede havde tilbragt 16-17 år af sit liv i udlandet. Han havde som så mange andre svende vandret rundt i Mellem- og Sydeuropa, men han havde også ladet sig indrullere i den pavelige hær i 8 år, hvor han bl.a. deltog i kampen mod østrigerne. På Køge Byhistoriske Arkiv kan man se S.C. Opffers vandrebog samt det pavelige hvervningsbrev.

Den nygifte S.C. Opffer flyttede i 1857 med hele sin husstand og trykkeri ind i Torvet 17. Fra 1861 var familiens og

trykkeriets adresse Nørregade 30, indtil man i 1870 fandt et mere permanent tilholdssted i Kirkestræde 14. Herfra udkom avisen helt indtil 1951, hvor den lukkede.

Efter S.C.Opffers død i 1879 overtog sønnen Frederik Opffer ansvaret, og han virkede som redaktør indtil 1910. Det var S.C. Opffers anden søn, Emil, der måtte flygte til USA i 1904.

Politisk var familien Opffers avis først nationalliberal senere tilknyttet højre. Fra 1876 fik den konkurrence fra familien Svarres avis, Østsjællandss Folkeblad, der trængte Kjøge Avis helt tilbage på landet og efterhånden stod jævnbyrdig med den i købstaden. I 1900 blev Kjøge Avis sluttet sammen med de to øvrige højreblade på egnen i et aktieselskab og kom til at hedde Østsjællandss Avis.

Frederik Opffer trak sig tilbage i 1910 og overlod redaktørposten til J. Axelsen. Bladet havde økonomiske problemer og havde derfor forsømt at udbygge det tekniske apparat. Pressehistorikeren Niels Thomsen betegner Axelsens tiltræden som en sidste sekunds redning, men siger samtidig, at avisen fra o. 1930 kun blev holdt oppe af det konservative parti og Axelsens personlige indsats. Efter Axelsens død i 1941 sank avisen efterhånden ned til at være en lokaludgave af henholdsvis Sjællandss Stiftstidende og Roskilde Avis. Efter at have eksisteret i 100 år måtte avisen gå ind i 1951.

I Køge Byhistoriske Arkiv har vi Østsjællandss Folkeblad fra 1876 til 1958, mens vi længe ikke kunne stille Kjøge Avis/Østsjællandss Avis til rådighed for vore mange gæster. Da de to aviser havde forskellig partifarve og interesseområde, søgte vi at få mulighed for at erhverve mikrofilm af den konservative avis. Ved hjælp af flotte tilskud fra Unidanmark Fonden og Carlsen-Langes Legatstiftelse lykkedes det i 1995 for arkivet at kunne købe mikrofilm fra 1851 og frem til 1911. Med dette indkøb blev Køge Byhistoriske Arkivs samlinger bare endnu bedre.